

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 10 fill.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyílttér petit sora 60 fill</p>
--	--	--

A népjogok kiterjesztése.

Csongrád, 1900. júl. 29-én.

Eddig csak a községi képviselőknek volt joguk a községi ügyekhez hozzászólni és elmondani véleményüket a hatóság előtt.

Mátéffy Kálmánt, a csongrádi járás erélyes főszolgabíróját illeti meg az elismerés azért, hogy a nép panaszait és óhajtásait meghallgató, felhívta az adófizető csongrádi polgárokat arra, miszerint az 1901 évi községi költségvetés tárgyalása előtt, mondja el ki-ki észrevételét, sérelmét, kifogásait, adja elő minden adófizető javaslatát arra nézve; miként lehetne az eddig túlmagas pótdadókat leszállítani, miként lehetne a nép terhein könnyíteni, kiadásait kevesebbiteni és bevételeit nagyobbítani?

Szóval: azt, hogy az eddigi politikai handa-bandák helyett, miként lehetne okos, realis magyar politikát belevinni a csongrádi nép közé: — a járás buzgó főszolgabírója megmutatta a f. hó 27-ikére összehívott értekezleten.

Meghívta erre minden pártkülönség nélkül az adófizetőket: mintegy 160 polgárt: akik majdnem teljes számmal meg is jelentek reggeli 9 órára, s egész estig együtt tanácskoztak affölött, hogy miként lehetne a város anyagi ügyeit segíteni?

Ez a nép igazi, helyes magyar politikája, nem pedig a frázisok miatt való marakodás: hogy ez 48-as! az 49-es! az 67-es és így tovább. Mert ezen a *lutripolitikán* nevet rajtunk az egész külföld.

Ideje volt, hogy a nép előtt jóakarattal megmagyarázzák, miszerint — a saját sorsával, községének háztartásával, a községi pótdadók leszállításával is foglalkozzék végre, ha azt akarja, hogy független polgára legyen a hazának, ne pedig rabja községe nyomorúságának, bajainak.

Valósággal csodaszámba megy — mint Csongrád megye népszerű főispánja mondja, nagy figyelmet ébresztett cikksorozatában, — hogy az alföldi nép elmaradottságának oka, a főoka abban rejlik, mert nincs városi polgársága, nincs polgári osztálya, nincs demokracziája. Csak ur és csak paraszt pedig nem képes ma egy nemzetet alkotni: hi-

ányzik belőle a nemzet fő eleme, — a művelt polgári osztály.

A polgári osztály megteremtésére a népszerű főispán tavaly mutatta meg a kezdeményezés példáját. Mikor ugyanis Szentés várost, rabszolgák gyanánt közigazgatott adófizetőit, maga köré gyűjtötte és 4 héten keresztül mintegy beleoktatta őket legszebb polgári, alkotmányos jogaik gyakorlatába — a köz költségvetések tárgyalásába.

Mi volt azelőtt Szentésen a legszebb alkotmányos jog? Éljen ez a korteskedéseknel! A választáson kívül nem is vett részt egyéb aktusban soha a szentesi nép.

Mik a politikai jogai ma Csongrád népének? Mik az alkotmányos jogai? Megválasztani Hock Jánost, vagy megválasztani Gajárit. Éljen ez a Ludrovait, vagy Csejtheit. Tisztán csak korteskedett eddig a csongrádi nép is, mint a szentesi.

Legyen ezután az másképp.

Mátéffy főszolgabíró elvitázhatalan érdeme marad — hogy fölvilágosította a népet arról, miszerint nagyobb és sokkal szebb jogai is vannak a népnek ennél. Még pedig az, hogy a saját közügyeit ellenőrizze, a községi vagyongazdálkodásra felügyeljen a nagy terhek nyomása alól magát függetlenné tegye és szabadítsa meg magát azoktól a terhektől, amelyeket reá raktak azok, akiknek hitt vakon, de akik járomba fogták őt.

Azért tehát éljen a népszabadság, éljenek a nép igazi barátai!

— **Pincze szövetkezet.** A szüret már közeledik, s a gazdák már kilincselnek a borkupeczek előtt, hogy le nyomják a borárát ezzel a kunyorálással. A gazdák védelmére tehát Mátéffy Kálmán főszolgabíró aug. hó 5-ik napjára a szőlőbirtokosokat értekezletre hívta meg, a bor értékesítéstárgyában, minthogy az alapszabályok elkészültek, s a szüretre már lehetne a borokat jó áron értékesíteni a termelőknél. Az értekezletre minden szőlőbirtokost szívesen lát a főszolgabíró, s akik nem is kaptak meghívót, azok is eljöhettek az értekezletre.

— **A csongrádi iparosok.** Az a kérelem amellyel a csongrádi iparosok nevében a főispán a kultuszministerhez intézett, úgy látszik meghallgatásra talált. Erre mutat az a körülmény, hogy ahelyett, hogy döntött volna a minister a pályázat fölött, be-

kérte a csongrádi iparosok utólag beadott részletes ajánlatát. Az is kedvezőjel, hogy ép most adták ki Darányi, Plosz és Hege-dűs ministerek rendeleteiket, amelyek szerint minden vállalatnál a helyi ipar támogatása van kimondva. **A rendelet ugyanis meghagyja, hogy a hatóságok hivatalos szükségleteik beszerzésénél mindenkor a magyar s a helyi ipar termékeit vegyék figyelembe s az előforduló munkálatoknál a helyi iparos osztályt és helyi munkásokat vegyék igénybe.**

Törvénytisztelő népgyűlés.

— Megtartatott július 22-én.

Igy kell jellemeznünk azt a népgyűlést, amelyet Hegyi Antal azért hívott össze mult vasárnap délután, hogy tüntessen népszerűségével a nép törvényes hatalmával szemben, a községi képviselők határozatával szemben.

Azonban számítása nem vált be, sőt önmaga ellen bizonyított. Mert alig jelentek meg százötvenen, azoknak is jó része kíváncsiságból a független polgárokból ment oda a Hegyit «vakon» követők csoportjába, továbbá asszonyok és gyermekek is vegyesen voltak a hallgatók közt, s így nagyon kevesen. Alig százan lehettek azok, akik helyeselték a gyűlés megtartását. Amde ezek közül is alig volt 3—4 ember hangja hallható, akik éljeneztek volna a felolvasott határozati javaslatokat, amelyeket Hegyi Antal adott elő, a saját védelmére. Feldicsérte ebben Csongrád érdemes plebánosát az egekig — pirlás nélkül — és sötét színekkel festette le az ő ellenfeleit, az egész csongrádi társadalmat. És aztán ezzel a szépséges pamflettel akarják majd a beigtatandó püspököt üdvözölni.?

Mert ez volt a népgyűlés első pontja, amit oly halkán éljeneztek, hogy egyik «vakon» hívó pártember kifakadt, nagy mérgesen, s oda kiáltott,

— Ne suttozjatok, hanem kiáltatok, hogy «Ellogadjuk».

A program második pontját még vegyesebb érzelmekkel fogadták, lévén abban szó bizonyos költségekről. Sőt mikor dr. Hollósy István Hegyi Antal által előadott indoklásra — melyszerint

a hatóság nem engedi a diszlövöldözést — félbeszakította Hegyit, s felvilágosítván a jelenlevőket és a szónokot is: hogy tévednek, ha azt hiszik, hogy a hatóság üldözi a diszlövészek miatt őket. Mert csak az ellen foglal állást a hatóság, hogy ha a lövöldözéseket törvény ellenére nem jelentik be 24 órával előbb a hatóságnak. Hiszen épen a nép érdekében jár el a hatóság, mikor a bejelentést megköveteli, amit a törvény parancsol: mert óvintézkedésekről akar gondoskodni a hatóság, nehogy szerencsétlenségek történjenek itt is, mint annyiszor más helyütt.

Nagypál Imre, népgyűlési elnök erre elismeréssel vette tudomásul a szíves felvilágosítást, biztosította a hatóság képviselőjét, hogy ők ezután a törvényhez fogják magukat alkalmazni, s nagyon sajnálja, hogy ők erről eddig nem voltak felvilágosítva. A felolvasott, s ő felségéhez intézendő felirat tehát az azelőtt lepszokolt hatóságnak szolgáltatott fényes elégtételt a multakért, s alig volt egy éljen hallható, a mikor feltette az elnök a kérdést, hogy elfogadják-e a feliratot?

Hegyi Antal most szót akart emelni a községi népképviselő határozata ellen, amely vizsgálat megindítását kérelmezte a püspöktől.

Más ember, ha ártatlan — ugy maga szorgalmazza a vizsgálatot, de Hegyi a néphatalom elleni tüntetéssel akart önvédelmet keresni.

A hatóság képviselője azonban ez ellen tiltakozott.

Megmagyarázta a népgyűlés előtt, hogy vegyék tudomásul azt, miszerint az elnök és a gyűlést összehívó egyének felelősséget vállaltak a törvény előtt, hogy a törvényt és a jogrendet betartják, s engedelmessékedni fognak a felsőbb hatóság parancsának. Ő — ugymond — ép ugy köteles engedelmessékedni a törvénynek, mint a gyűlés tagjai. Ne kényszerítsék, hogy szigorú rendszabályokhoz nyuljon, mert aki nem engedelmessékedik a törvénynek, az mind büntetés alá kerül. Ő javukat akarja, s azért nem hozott ide semmi csendőrséget, mert bizik bennük, hogy meghallgatják az okos szót.

Legalább csak engedje meg felolvasni a kérvényt, szóltak:

— Egyetlen szót sem engedek, még hozzáfőlni sem szabad, a betiltott tárgyhöz — fellette a hatósági kiküldött.

Nagypál Imre elnök erre, igen helyesen, kimondta határozatilag, hogy elállanak a 3-ik pont tárgyalásától s Hegyi Antal magyarázni kezdte a gabna szövetkezet célját, a szórakozott közönségnek, akik még a sikkasztással megkárosított Tiszavidéki Takarékpénztár gyászos emlékeinek hatása alatt állottak.

De itt már nyíltan kitért az elégedetlenség szava, s hallhatólag belezúgtak a Hegyi beszédjébe — hogy bizony abból semmi sem lesz. A halk éljenzéssel megnyílt népgyűlés így végződött egy méla akkorddal, amely mindent bebizonyított, csak azt nem, hogy Hegyi Antalért a törvényt is lábbal akarja tiporni a nép és véréket készek ontani aggok, ifjak, nők és gyermekek.

Igy vált a nép törvényes hatalma ellen rendezett népgyűlésből biznysága annak a törvénytiszteletnek, amely a parasztság lelkében még mindig ott alszik, ott rejlik, csak fel kell ébreszteni.

*

Mikor az elnök a gyűlést berekesztette, dr. Hollósy István pár szóval megköszönte: hogy a törvények iránt való tiszteletnek és engedelmisségnek olyan szép bizonyítékát adták, s örömet fejezte ki, hogy őt felmentették az alól, hogy szigorú rendszabályokhoz nyuljon, mert hisz ő is a néppel érez együtt.

Ugy látszik, hogy Hollósy tapintatos szavai szívükhez fértek, mert mindnyájan hangoztatták, hogy bizony ők is így óhajtják, miszerint vége legyen a vizsálykodásnak, s egy akaratlan legyenek, egyet-

értsen az előjáróság és a nép minden rétege.

— Forduljanak bizalommal a járás főszolgabírójához, — tanácsolta nekik dr. Hollósy: ő szereti az egyenes, nyílt beszédet. Ha előtte őszinték lesznek — a béke és egyetértés hamarabb helyre áll itt, mintha ezer békéltető bizottság fáradoznék rajta! Mert hiszen a főszolgabíró épen azt akarja, amit maguk nem bírnak megvalósítani — a népet független polgárokká tenni és a nép javát előmozdítani!

Az alkotmányos jogok.

(Községi pótadók leszállítása.)

Mikor látunk egy tömeg lármás embert felvonulni a választási helyiség elé — szomorúan kell elnézni: hogy ezek a szerencsétlen emberek azt hiszik, hogy most alkotmányos jogukat gyakorolják.

Megválasztották Csatárt, Hockot, Simát és egy sereg embert, akik elmondták, hogy könnyebb hazudni mint kapálni: de a nép sorsa nem javult, sőt rosszabbodott. Am azokból akiket vállaira emelt, míg a nép porig aláta meg magát elöltük — azokból urak lettek. Például Simából, a tanyai tanítóból olyan urat csinált, aki 30 év alatt egy félmillió forintot eldorbézlott: de a nép szegény maradt.

Hát ez a korteskedés, ez a személyeskedés nem ér semmit. És ha belátják majd az adófizetők, hogy sokkal szebb jogaik is vannak nekik, mint agyba-főbe veretni magukat egy-egy választáson: akkor lesznek belőlük igazi polgárok is, elvakított rabszolgák helyett.

A f. hó 27-ikén megtartott értekezlet azt mutatta legalább, hogy ez a nép a jóra sokkal szívesebben hajlandó, mint a rosszra; az értekezleten hallottak azt bizonyították, hogy ez a jó nép nagyon is könnyen rávezethető a helyes politikára, az ő polgári jogainak felismerésére.

A demagogia felszázados romboló munkáját tapintattal, jóakaratu felvilágosítással egy-két év helyre hozhatja. S ha a közterhek apasztására megindult mozgalom áthatja az egész nép lelkét egyszer — pár esztendei közös igyekezettel oda fog jutni Csongrád népe, hogy utoléri ő is ama városokat, amelyek önálló, amelyeknek polgárait nem nyomják a pótadók, hanem jómódban élnek és függetlenek.

A járás derék főszolgabírója ebből a célból hívta a népet össze értekezletre s meglepett mindenkit az a szép egyetértés, amelyvel mindnyájan tárgyalták a kérdéseket.

E tekintetben kiváló elismerés illeti meg a járás főszolgabíráját, aki a gyűlést a legéberebb figyelemmel, finom tapintattal vezette, s örködött affólott, hogy ne zavartassék meg egyik részről sem a vita nyugodt hangja, személyeskedő, a szenvedélyre apelláló kifakadásokkal.

E tekintetben feltétlen díszet illeti meg az ellenzéket is, amelynek tagjai, főleg Hegyi Antal, minden felszólalásukban a tárgyilagosság hangján beszéltek és nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy ilyen szép eredménynyel végződjék a vita.

Ugyanis a 96.268 korona bevétellel szemben 245.954 korona kiadás merülven fel: mutatkozik hiány 148.685 korona.

Esik tehát 142.000 korona állami adóra 91% pótadó. Ezenkívül a földadóra, 78.000 korona földadóra még 12% jön községi adó, tehát 103% a földadó. A többi: pld. házbér, kereseti adó stb. után a 91%-on felül még 15% — tehát 106% községi pótadó lenne kiróva az előírás, a javaslat szerint.

De a tanácskozások alatt több javaslat tétetett arra nézve, mi szerint leszállítható lenne a pótadó 80—90%-ra, első évben, s így évről-évre lejjebb, míg végre elenyésznek, mint az ország 46 városában és községében.

Javaslatba hozták a főszolgabíró indítványára a holt Tisza haláztatának jövedelmét megszerezni és ezt mesterséges haltenyésztésre berendezni. Az előjáróság-

tól függ, hogy egvességet eszközöljön ki a gróffal, s a község érdemes főbírójától remélhetjük is, hogy a rábizott feladatnak meg fog felelni. A halászat jövedelme egy maga fedezné a pótadokat, idővel

A második mód az volna a javaslat szerint: hogy egvességre lépjenek a sövényházi ármentesítő társulattal, amelytől békés uton kapna a város majdnem 200.000 korona kárpótlást.

A harmadik módszer: az alig jövedelmező ingatlanok eladása, amelyből szintén 180—200.000 koronát kaphatna a község.

A téglagyár építése kimaradt a költségvetésből, holott ez a régi határozat értelmében kötelező lenne, s ha a nagyszabású hid építkezések meg kezdődnek, csatornázási munkálatok — akkor óriási jövedelemtől esnek el a város, ha nem gondoskodnak erről most, idejében.

A járás körütekintő főszolgabírója a közérdeklődést fokozni kívánván: elrendelte a költségvetésnek, tételenként beállított sokszorosítását — mert csakis így lehet fogalmat alkotni arról, hogy micsoda kiadásokat hova fizet a város?

Akkor újra előveszik és megvitatják még egyszer, megrostálják — mielőtt a közgyűlés elé kerülne a költségvetés. Hadd lássák addig a képviselők — mi a nép óhajtása? mi a nép panasza, hogyan lehetne segíteni azokon? Csongrádon és Tömörkényen is így óhajt a főszolgabíros eljárni, s már meg is sürgette az ottani előjáróságokat: hogy készítsék el a költségvetéseket.

UJDONSÁGOK.

— **A népjogok kiterjesztése.** Csongrád vármegye főispánja jó példával járt elől, mikor a szentesi polgárokat 4 héten keresztül állandó értekezletre hívta meg, s velük végig tárgyalta a községi költségvetés minden egyes tételét. Mintegy 32.000 frtot sikerült is neki így leapasztani a községi terhekből, s a szentesi polgárok pótadóját 15%-kal leszállította. Ezt a derék példát ohajtván követni járásunk főszolgabírója a csongrádi adófizetők értekezletre hívta össze f. hó 27-ik napjára a község házánál. Meghívott mintegy 160 adófizetőt, hogy azok is elmondhassák észrevételeiket a községi költségvetés fölött, akik nem tagjai a képviselő testületnek, s így nincs joguk a közgyűlésen szót emelni, csak fizetni kellett eddig azoknak kedviért akik fejőstehennek nézték a szegény adófizetők kasszáját — bár nagyhangon folyvást a pótadók magasságát emlegették. A járás erélyes főszolgabírója üres frázisok helyett tényleg ohajtván a közönség terhein könnyíteni és a község háztartásánál a legszigorúbb takarékoskosságot behozni és azt ellenőrizni — komolyan hozzá látott a nép legsúlyosabb panaszainak orvoslásához. Akik ösmerik erélyességét, komoly akarat erejét, azok előre sikert jósolnak neki, még pedig annál inkább, mert ez az akció csak egyik részét teszi az ő programjának, amennyiben a közterhek apasztásán kívül arra is látszik törekedni, hogy a pinceszövetkezet, a közraktár létesítése, a kertészet, a selyemtenyésztés, a háziipar, a baromfitenyésztés: a csongrádi nép elhanyagolt gazdasági érdekei előmozdittassanak. Az iparosok érdekében kifejtett buzgó tevékenysége, jóakarata által megmutatta, a népszerű főszolgabíró, hogy sikert tud felmutatni, ha bizalommal fordulnak hozzá azok, akiknek jó tanács, jó szó, pártfogás kell a hatóság részéről. S ilyenek után nem csoda, ha az elámitott nép felismeri benne végre a maga emberét, a maga jó barátját.

— **A lövöldözés ára.** A mult vasárnap felolvasott Hegyi Antal egy feliratot a főtéren egybegyűlt kis számú halgatósága előtt, amely felirat azt tartalmazta, hogy 12 ágyút és tűzereket kérjenek Ő felségétől a csongrádiak, abból a célból, hogy itt lövöldöztessekenek kedvükre a mise

alatt, augusztus 18-án a király neve napjára. Eltekintve attól, hogy a tűzerek sem lövöldözhetnek hatósági, főszolgabírói engedély nélkül, a törvény utasítása folytán, melynek a tűzerek is tartoznak engedelmeskedni: s eltekintve attól, hogy az egész dolog csak egy politikai kortesfogás, a mit a kabinetiroda nem is vehet komolyan: érdemes kiszámítani — hogy vajjon minő költséggel járna a 12 ágyú idehozatala, azzal a 72 tűzérrel és 72 lóval, valamint négy tiszttel, akik az ágyúkkal ide és vissza utaznának, vasúton, itt eltöltenének egy napot mint a város vendégei. Bizony egy pár ezer forinttal megterhelné ez a parádé a község lakosait és a pótdót ez is emelné. Hát persze hogy az indítványozó egy fillér pótdót sem fizet; neki mindegy; Legfeljebb csak betörné az ágyúszó minden ablakát; mert ha 12 ágyú rákezdene a bömbölést, ugy nem maradna a közelben egy ablak üveg sem épen. De hát ugy sem lesz ebből a tűzér expedícióból semmi. Hanem az már aztán okos dolog volna, ha a képviselő testület azt kérelmezné, hogy egy ezred honvédség, huszárság vagy gyalogság jöjjön ide állomásra, állandó elhelyezésre. Az már emelné a város forgalmát, mert akkor még az ezredtől kapna a község egy csomó pénzt, a mit itt költene el a tisztikar és a legénység. Ezt kérik a polgárok!

— **Pályázat — önmaga ellen.** A temetői sírhelyek adás-vétele, és az eltemetett hulláknak kidobása tárgyában Hegyi Antal által hirdetett pályázat lejár f. hó 31-én. Eddig 7 esetben lettek beigazolva azok a tények amelyek az 1879 évi XL. t.-cz. 123. §-a alapján is büntetendők. Hegyi Antal ellen tehát hivatalos eljárás által van beigazolva az, hogy pénzvágtyból a szegényebb sorsú halottakat kiásatta és sírhelyüket eladta.

— **A magyar szocialisták.** Hogy végre elfordulnak a magyar szocialisták a külföldi agitátorok hazaellenes törekvéseitől: ezt régóta megmondtuk. Rajta is voltunk, hogy ez az idő bekövetkezzék és most érdemesnek tartjuk feljegyezni ezt a hirt, amelyet a Budapesten megjelenő «Nemzeti Újság» közölt Szentésről:

«A külföldi és fővárosi szocialisták — írja a nemzeti lap — elhatározták, hogy az egész országban szétküldik izgató nyomtatványait és maguk is elmennek agitálni. S e határozatukat meg is akarták valósítani.

Csongrád vármegyén kezdtek, a hova Meisner Jakab apostol látogatott el szocialista evangéliumával. De a békés munkálkodásban eltöltött — legutolsó esztendő csodákat mivelt Csongrádban is. Az arató-munkások észrevették, hogy rossz utra térték, a mikor a nemzetközi izgatók nagy mondásai után indultak. Észrevették, hogy ezek a haszonleső önző emberek az ő nyomoruságukon akarnak emelkedni jólétre és szert tenni tekintelyre s hogy kisebb gondjuk is nagyobb a munkás igazi érdekeinek előmozdításánál.

Igy történt aztán, hogy Meisnernek előbb szép szóval megmagyarázták, hogy ott kint tágasabb s mikor a dicsvágytól elkaptott nemzetközi népboldogító sehogys sem akarta megérteni azt, hogy itt rá nincs szükség és tovább kapcszkodott, rettentően elpáholták.

Ugy vitték be kocsin a szentesi kórházba.

Bizony, amióta az értelmiség is foglalkozni kezd a nép bajaival és a szocialisták panaszaival — az idegen apostolokra rossz idő kezd járni.

— **Csongrád-szentesi postaközlekedés.** Hogy Szentés és Csongrád között a postaközlekedés mily hiányos: arról sokat lehetne írni. De csak azt kérdezzük a két város elöljáróságától: miért nem tesznek lépéseket aziránt, hogy naponként kétizben járjon a kocsiposta Szentés és Csongrád közt, még pedig egy nap Szentés adjon a 7 pár előfogatosból egy fúvart, másnap Csongrád? Így segítve lenne pár

nap alatt a közlekedési mizérián — holott ha a postakincstárhoz fordulunk -- akkor évek mulva sem lesz eredménye a kérelemnek.

— **Katonaság elől a halálba.** Szinte resteljük leírni, hogy akadjon magyar fiú, aki a katonaság elől a halálba keresne menekvést: mert nem fér az a fejébe az a tudat, miszerint polgári kötelessége mindenkinék a honvédelem. — Szege Illés csongrádi lakos azonban nem bírta ezt megérteni, s mint hogy ez a katonakötelezettség neki elviselhetlen büntetésnek látszott — Szentés alatt a Tiszába ugrott és bele halt, nehogy ősszel be kelljen rukkolnia. Most hát nem rukkol be a rekruták közé — hanem az apja siratja és siratni fogja még sokáig, mert nagyon jó és engedelmes fia volt a szerencsétlen.

— **A baromfitenyésztés érdekében.** Csongrádjárás agilis főszolgabírája, a kertészeti és baromfitenyésztés előmozdítása céljából elrendelte, hogy a tanyai tanítók részére az iskolák udvarain helyiséget adjon a község. A belvárosi iskolával szemben lévő üres terület, erre a célra alkalmas lenne. Csodálatos, hogy a tanyai néppel nem ösmertették még eddig a nemesebb baromfiakat, holott óriási haszonnal foglalkozhatnának vele. Hiszen köztudomású dolog, hogy Mészáros Mihály a jeles tanító, kétszáz forintot kapott tavaly egy pár emdeni libáért — mégis alig gondoltanak vele a mi gazdáink, hogy ezeket a faj baromfiakat tenyészessék ők is.

— **Uj szodagyár.** Schwarz Szidonia a főuton egy új szodavizgyárat állított fel s a napokban üzembe is hozta azt, hatósági engedély mellett.

— **Nagyközségből rendezett tanácsu város.** Ó-Lubló szépebb város nagyközségből rendezett tanácsu várossá alakult, belügyministeri engedéllyel. Ó-Lublónak csak kétezer huszonegy lakosa van.

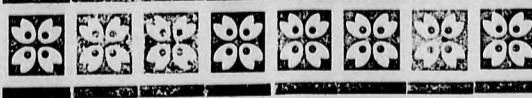
Uj korszak. Az apró hirdetésekre új korszak köszöntött be a bélyegdíj eltörlésével. Kinek eladó háza, telke, üzlete, butora van, vagy ilyeneket megvételre keres, kinek munkásra, segédre vagy családjára szüksége van, vagy bármiféle alkalmazottat keres, forduljon csak a «Budapest» apróhirdetési rovatához, hol minden szó csak 3 fillér s az eredmény biztos. A «Budapest» kiadóhivatala Budapest, IV. Sarkantyús-utca 3.

A «Magyar Szó» az egyetlen igazi ellenzéki újság mely elszánt harcot folytat a jog, törvény és igazság mögé rejtőzködött hipokrizis ellen. A «Magyar Szó»-t a jóízű és az irodalmi tisztességen kívül semmi sem feszélyezi a szókimondásban. A lap barátai nem olvashatják nagyobb figyelemmel, mint a lap ellenei, a kik jól tudják, hogy a kiméletlen nagy igazságokat csak ez a lap tudja és meri megmondani. A vidéki közönségre fontos, hogy a «Magyar Szó» már este 5 órakor megjelenik, s így a legtávolabbi vidékek közönsége is kézhez kaphatja másnap reggel. A «Magyar Szó» előfizetési ára: egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy óra 2 korona 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IV., Sarkantyús-u. 3.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

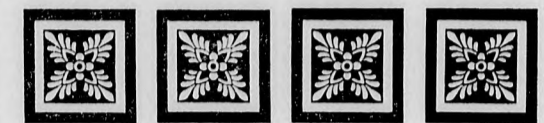
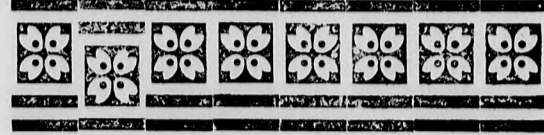
Bor eladás.

Alulírott tisztelettel értesitem a t. közönséget, miszerint elsőrendű saját termésű boraimat házhoz

szállítva, literenként 28 kr-ért, 6 bort 1898-ból 40 kr-ért, 6 vörös bort 50 kr-ért árusítom. Nagyobb vételeknél megfelelő ár engedmény.

Tisztelettel

Kaszanitzky Dénes.

Pénzkölcsönt

kaphatnak leggyorsabban minden elfogadható visszafizetési feltételek mellett

katonatisztek,

köztisztviselők,

hivatalnokok,

NYUGDIJASOK,

KERESKEDŐK,

gyógyszerészek,

ORVOSOK, IPAROSOK,

földbirtokosok,

HÁZTULAJDONOSOK,

és

minden hitelképes egyén

továbbá minden jogi személy

VÁROSOK, KÖZSÉGEK,

egyletek és társulatok,

jelzálog kölcsönök és konvertálások kieszközölésére tovább:

Földbirtokok

vétele és eladása

az ország bármely részén továbbá,

FÖLDBIRTOKOKNAK

BUDAPESTI BÉRHÁZAKRA

való

ELCSERÉLÉSE

lelkiismeretesen leggyorsabban előzetes

KÖLTSÉG NÉLKÜL

lebonyolítatnak;

Földbirtokok

megvétele

vagy a terhek rendezései elvállaltatnak a legpontosabban az:

ÁLTALÁNOS FORGALMI ÉRTESSÍTŐ

által

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám.

Mutatványszám 50 fillér (Bélyegekből is küldhető.)

1751. sz.
tkvi. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstárnak Keller János csongrádi lakos végrehajtást szenvedett elleni 206 korona 92 fillér hátralékos tőke s jár. iránti ügyében a csongrádi 9433 sz. tjkvben A + 3. sorsz. alatt felvett, Keller János nevén álló 5948/a—5949/a hrsz. 2 hold 546 □-öl térfogatu szőlőföld 1964 korona, kikiáltási árban az **1900. évi augusztus hó 10 napjának d. e. 9 órakor** a csongrádi kir. járásbíróság helyiségében árverés alá fog bocsájtatni s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% -át készpénzben vagy ova-
dékkepes értékpapirban a kiküldött ke-
zéhez letenni, vagy neki a bíróságnál elő-
legesen elhelyezett bánatpénzről kiállított
elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon 1900. május 26-án
A kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság.

Laurisin Miklós

kir. aljársbíró.

1810 tkvi.
1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Veres Csuros János és neje Illés Juliannának — özv. Csuros Veres Józsefné szül. Hajdu Mária mint kiskoru Csuros Veres István és Mária term. és törv. gyámja csongrádi lakos végrehajtást szenvedett elleni 724 korona 40 fillér tőke s jár. iránti ügyében a csongrádi 8122 számú tjkvben A + 1 sorszám alatt felvett 2/4-ed részben Csuros Veres István és Mária kiskorú végrehajtást szenvedettek, 2/4-ed részben pedig Ujszászi Rozál Keller Farkasné társtulajdonos nevén álló a 4727—4730 hrszámú 2/4 telek utáni osztatlan réti járandóság a végrehajtási törv. 156 § a pontja alapján egészben azonban az 1629,834 tk. számmal C 1 alatt özv. Ujszászi Mátyásné szül. Radics Rozál javára, valamint a 166,900 tk. számmal C 7 alatt özv. Csuros Veres Józsefné szül. Hajdu Mária javára bekebelezett haszonélvezeti jogok egészben tartása mellett 375 korona, továbbá a csongrádi 8123 sz. tjkvben A + 1 sorsz. alatt felvett 6/16-od részben kiskoru Csuros Veres István és Mária végrehajtást szenvedettek, 10/16-od részben pedig Ujszászi Rozál férj Keller Farkasné és Detári Sándor társtulajdonosok nevén álló a 4727—4730 hrszámú 2/4 telek utáni osztatlan legelői (bukrosi es kilenczesi) járandóság a végrehajtási törv. 156 § a pontja alapján egészben, azonban a 166,900 tk. számmal C 10 alatt özv. Csuros Veres Józsefné szül. Hajdu Mária javára bekebelezett haszonélvezeti jog ép-ségben tartása mellett 345 korona vegre a csongrádi 9241 sz. tjkvben A + 1 sorsz. alatt felvett, 24/72-ed részben kiskoru Csuros Veres István és Mária végrehajtást szenvedettek, 48/72-ed részben pedig Janó János, özv. Janó Jánosné szül. Ötvös Teréz, Veres János, Sándor és Lajos társtulajdonosok nevén álló a 4123—4125. hrszámú 3/8 telek utáni osztatlan kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törv. 156 § a pontja alapján egészben azonban a 166,900 tk. számmal C 10 alatt özv. Csuros Veres Józsefné szül. Hajdu Mária javára bekebelezett haszonélvezeti jog ép-ségben tartása mellett 104 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az **1900. évi augusztus hó 14-én d. e. 9 órakor** a csongrádi kir. járásbíróság helyiségében árverés alá fog bocsájtatni s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% -át készpénzben vagy ova-
dékkepes értékpapirban a kiküldött ke-
zéhez letenni, vagy neki a bíróságnál elő-

legesen elhelyezett bánatpénzről kiállított
elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1900. május 30-án,
A kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság.

Laurisin Miklós

kir. aljársbíró.

2217 tkv.
900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Tanczos János csongrádi lakos végrehajthatónak, va-
lamint Brüder Stern bécsi bej. czég, Stern Antal S. budapesti bej. kereskedő czég és Stulbach M. és társa budapesti bej. czég csatlakozott végrehajthatóknak Kammerer Pál csongrádi lakos, végrehajtást szenvedett elleni 1900 korona, 290 korona, 290 korona, 457 korona, 623 korona 50 fillér és 1000 korona tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a csongrádi 3386 sz. tjkvben A + 1 sorszám alatt felvett, Kammerer Pál nevén álló 913 hrsz. beltelkes ház a 2251,886 tk. számmal C. 3. alatt Kammerer János javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti jog ép-ségben tartása mellett — Szántai Kis Jánosné szül. Gutpinter Mária 1304,900 tk. számú utóajánlati kérvénye folytán — 1120 korona utóajánlati, mint ezennel megállapított kikiáltási árban az **1900 évi szeptember hó 11 napjának d. e. 9 órakor** a csongrádi kir. járásbíróság helyiségében árverés alá fog bocsájtatni s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% -át készpénzben vagy ova-
dékkepes értékpapirban a kiküldött ke-
zéhez letenni, vagy neki a bíróságnál elő-
legesen elhelyezett bánatpénzről kiállított
elismervényt átszolgáltatni az utóajánlatot
tevő kivételével, ki a bánatpénz letétele
nélkül is árverelhet.

Kelt Csongrádon 1900. július hó 18-án
A kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság.

Dr. Szappanos

kir. járásbíró.

Csongrád vármegye alispánjától.

8751 sz.
alisp. 1900.

HIRDET MÉNY.

A szentesi földi révnél levő ártéri hid 6575 korona 54 fillérnyi összeggel előirányzott helyreállítási munkálatainak biztosítása czéljából **1900. évi augusztus hó 7-ik napjának d. e. 10 órájára** az alispáni hivatal helyiségeiben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

Ezen munkálatok munkacsoportonként vagy együttesen fognak vállalatba adatni.

A munkacsoportok a következők:

A., anyagok 5117 korona 16 fillér előirányzott költség összeggel.

B., munka 1458 korona 43 fillér előirányzott költség összeggel.

A versenyezni óhajtokat felhívom, hogy a fentjelzett munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitézött határidőn belől hivatalomnál annál inkább igyekezzenek beadni, mivel a később leérkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt s az engedélyezett költség összeg 5% -ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek hivatalomnál a rendes hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

Kelt Szentesen, 1900. évi július hó 26.

Cicatrieis Lajos

h. alispán.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egész világ kiemelkedő hatóság mevizsgálta)

az egész világ kedveli és mindütt keresik. Csak akkor valódi, ha az ollalt látható zűd, a törvény-
széknel bejegyzett "ap'ca" védj. jellel van ellátva.
Földművelésügyi min. minden mell-, tífus-, máj-,
gyomorbetegség ellen sőt köhögés is ki-
tűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér.
Szójjáküld. csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcső

(szodakenőcsőnek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyítható. Op rá-
ciokat a legobb esetben fölőseggé teszi. E kenőcs-
osel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott esont-
szut, utjabban pedig 22 éves rákszerű bajt gyó-
gyítottak meg Antiszepikus és gyógyíthatósa min-
denféle seb gyógyulá-
sául.

Próbátéveg bérmentesen 1 kor. 50 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utanzatoktól és kerüljek az er.ekte-
len ugy.vezezt házi kenőcsöket s mas effeleket.

Cim: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Vedőangyalhoz,
Pregrada Pragerhof felő, a Délit vasut mentőn.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat
használatra készen a házban tartani. Az összes mű-
velt államokban bejegyzett védőjegysimnek utanzatát
a törvény üldözi.

Issiwaes,
Bordogne, Koppen-
haga,
fabriken farma.
Milano,
A. Bertoloni,
Salas, Serrige,
Apt. Lejonot,
Nantes,
Pharmacie
C. Fredot,
Nápoly, Palermo,
Paris,
Pharmacie
francoise, 1 & B.
Place de la Repu-
blique, Pharm-
macie Daproy, 11
Rue des francs
Bourgeois,
Praga,
Róma,
Corso, Agenzia
del Policlinico
Eombalv,
Pharmacie
F. Gerrath,
Sarajewo,
Szezed,
Temesvár,
Triest, Velenice,
Vienne, Zürich

Praga,
Róma,
Corso, Agenzia
del Policlinico
Eombalv,
Pharmacie
F. Gerrath,
Sarajewo,
Szezed,
Temesvár,
Triest, Velenice,
Vienne, Zürich

Csak ezzel a tör-
vény. bejegy-
zett védőjeggyel
valódi.

